

Frigjøringsdagen for Norge 8. mai:

Kjære innbyggere,

I dag, den 8. mai, markerer vi en viktig milepæl i vår historie - frigjøringsdagen. Det er en dag for å hedre og minnes de som ofret alt for vår frihet, og for å reflektere over verdien av fred, frihet og demokrati.

På denne dagen for 79 år siden ble vi igjen et fritt land etter 5 år med undertrykkelse og okkupasjon av tyskerne.

8 mai er Norges frigjøringsdag og vår veterandag. På denne dagen hedrer vi alle veteraner for deres innsats for Norge og for andre operasjoner Norge har deltatt i gjennom allianser i etterkrigstiden.

Helt siden okkupasjonen, har Norge bidratt i kampen for demokrati og menneskeverd. Våre soldater har stått i mange krevende oppdrag. Det er vårt ansvar og vår plikt å gi dem den anerkjennelsen og støtten de fortjener.

Frigjøringsdagen minner oss om at fred, frihet og demokrati ikke er selvfølgelige goder, men noe som må forsvares og verne om.

Vi må aldri glemme de som kjempet og ofret livet for disse verdiene, og vi må forplikte oss til å arbeide for en verden der alle kan leve i fred og frihet.

Så må vi samtidig hylle alle våre landsmenn som har falt for at vi skulle få beholde demokratiet i vårt land.

Demokratiet er fremdeles under press!

Det viser krigen som Russland nå har ført mot Ukraina i over to år. Et fritt land som har blitt angrepet av sitt naboland.

Vi har også krigen på Gasastripa mellom Israel og Palestinerne, der det er vanskelig å forstå hvordan en Israelsk krigsmakt utøver en krig som rammer så mange uskyldige mennesker i så stor grad. Å med den historiske opplevelsen jødene selv opplevde under 2 verdenskrig er dette vanskelig å forstå.

Mange har også måtte flykte fra sitt hjemland, andre har ikke mulighet til å flykte noen vei og opplever da de lidelser som en krig utgjør for seg selv, deres familier og venner.

Disse krigene gjør vår 8 mai markering er enda mer aktuell enn på lenge.

Svært få som lever i dag har opplevd krig i Norge. Det er vanskelig å forestille seg både for meg og dere om hvordan det var å leve under Tysklands okkupasjon av Norge i fem lange år.

Dere ungdommer i 10 klasse her har jo nylig hvert i Sachsenhausen og Auschwitz. Dere har fått et innblikk i hvordan tyskerne rensket Europa for jøder og andre som sto i deres vei.

Viktigheten med at vi fortsetter å reise og se på historien, er for å minnes og læres om hvor grusomme mennesker kan være med hverandre i krig. Det å se og oppleve disse fangeleirene gir et inntrykk av hvor lite et menneske er verd i en krig og man glemmer da ikke så fort.

Vi står her ved grava til gardist Salve T. Eieland. En ung mann på bare 21 år, bror til 4 søsken og oppvokst på Eieland her i Iveland. En kjær sønn og et kjært barnebarn, en godt likt ungdom i bygda som hadde hatt fremtiden foran seg om ikke det hadde vært for krigen og dens brutalitet.

Salve døde på Ringsaker i kampen mot tyskerne den 21 april 1940.

Vi minnes Salve T Eieland og alle de andre som mistet sitt liv eller har fått sine liv ødelagt.

La oss bruke denne dagen til å minnes våre helter, hedre deres arv og forplikte oss til å bygge en bedre fremtid for kommende generasjoner. Sammen kan vi overvinne utfordringene vi står overfor og skape en verden preget av fred, rettferdighet og respekt for menneskerettighetene.

Å det er nettopp derfor vi holder historier som den om Salve, **levende**.

Når jeg **nå** skal legge ned kransen ved Minnesteinen til Salve T. Eieland, skal vi minnes med takknemlighet og samtidig hedre den innsatts alle nordmenn har vist under 2 verdenskrig og vi må aldri glemme!

Takk